

LAKIVALIOKUNNAN LAUSUNTO 16/2005 vp

Valtioneuvoston selvitys Suomen puheenjohtajakauden alustavasta asialista-arviosta

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Suuri valiokunta on 7 päivänä syyskuuta 2005 lähettänyt jatkokirjelmän 1. VNK 02.09.2005 asiassa E 19/2005 vp Suomen puheenjohtajakauden alustavasta asialista-arviosta lakivaliokunnalle mahdollisia toimenpiteitä varten.

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana
- neuvotteleva virkamies Elina Isoksela, oikeusministeriö.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen luominen on ollut yksi unionin ja erityisesti Suomen toiminnan painopisteitä edellisestä puheenjohtajuuskaudestamme vuodesta 1999 lähtien. Tampereen Eurooppa-neuvoston päätösten jatkamiseksi ja kehittämiseksi hyväksyttiin joulukuussa 2004 Haagin ohjelma, jonka toimeenpanosta päätettiin viime keväänä. Haagin ohjelman välitarkastelu osuu Suomen tulevalle puheenjohtajuuskaudelle ja on varmastikin puheenjohtajuuskaudemme keskeisin asia oikeus- ja sisäasioiden sektorilla. Valiokunta pitää hyvin tärkeänä, että Suomi osallistuu aktiivisesti välitarkastelun valmisteluun. Haagin välitarkastelussa linjataan oikeus- ja sisäasioiden toimintalinjat seuraaviksi vuosiksi, ja siitä syystä on tärkeätä valita toiminnan painopisteet huolella. Kunnianhimoisia tavoitteita asetettaessa on tärkeätä huolehtia jo tehtyjen päätösten ja hyväksyttyjen instrumenttien täysimääräisestä täytönpöytäkirjasta. Haagin ohjelman välitarkastelun

yhteydessä on syytä kiinnittää huomiota myös toimeenpanon seurantaan ja lainsäädännön voimaansaattamisen arviointiin. Valiokunta viittaa Haagin ohjelmasta antamaansa lausuntoon (LaVL 4/2005 vp) ja muistuttaa asioiden priorisoinnin tärkeydestä sekä rajallisten resurssien huomioimisesta tavoitteita asetettaessa.

Oikeus- ja sisäasioiden toiminnan tehostaminen oli yksi merkittävimmistä uudistuksista Euroopan unionin perustuslaillisessa sopimuksessa. Sopimuksen voimaansaattaminen näyttää nykyisellään yhä epävarmemmalta. Tämä asettaa paineita toiminnan tehostamiselle muilla tavoin. Valiokunta toivoo valtioneuvoston osoittavan erityistä aktiivisuutta tässä kehitystyössä omalle puheenjohtajuuskaudellemme valmistaututtaessa.

Aiemmissa lausunnoissaan usein viitatuista yleisistä toimintalinjauksista valiokunta haluaa korostaa edelleen ihmis- ja perusoikeuksien merkitystä erityisesti kansainvälisen rikollisuuden ja terrorismin torjunnassa. Valiokunta edel-

lyttää valtioneuvostolta selkeitä toimia näiden periaatteiden kunnioittamisen turvaamiseksi. Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen vahvistamisessa valiokunta on korostanut toimia jäsenvaltioiden välisen luottamuksen lisäämiseksi. Rikosoikeudellisen yhteistyön kehittämisessä valiokunta pitää edelleen tärkeänä rikosoikeudellisen suhteellisuusperiaatteen ja rikosoikeusjärjestelmämme johdonmukaisuuden turvaamis-

ta. Lainsäädännön kehittämisessä on olennaista keskittyä rajat ylittävään toimintaan niin siviili- kuin rikosoikeudellisessakin yhteistyössä.

Lausunto

Lausuntonaan lakivaliokunta ilmoittaa,

että valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.

Helsingissä 23 päivänä syyskuuta 2005

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Tuija Brax /vihr
vpj. Susanna Rahkonen /sd
jäs. Esko Ahonen /kesk
Leena Harkimo /kok
Lasse Hautala /kesk
Tatja Karvonen /kesk
Petri Neittaanmäki /kesk
Heli Paasio /sd

Jukka Roos /sd
Tero Rönni /sd
Petri Salo /kok
Pertti Salovaara /kesk
Minna Sirnö /vas
Timo Soini /ps
Marja Tiura /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Kirsi Pimiä.